

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Decimus. In ariditate vim irascibilem per actus rectae intentionis,
& resignationis excitandam esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

qui virtutem suam amatiuam in spiritu supra sensualitatem per amorem operantem diuinæ voluntati penitus subiectam, promptam & unitam habent: ita quod secundum diuinum beneplacitum pauperes esse sciunt, omni terrena consolatione, tactu, sensatione, & sapore priuati: & in hoc solo posse consolari, quod Deum amant purissime amore intellectuali, qui solus amor verus est. Quod, inquam, omnes virtutes, & omnem iustitiam perficere norunt ad honorem Dei, nullam aliam sensationem, vel oblectationem quærentes.] Porro quæ operatio potissimum profit in derelictione, aut interna ariditate constituto, hic consequenter dicemus,

*In ariditate vim irascibilem per actus re-
cte intentionis, & resignationis ex-
citandam esse.*

ARTICVLVS DECIMVS.

TRiplici modo solet homo circa apprehensionem boni sese habere; Primò directè, & cum ex naturali impetu bonum appetit virtute concupiscibili. Verùm ne bonum accessu mali, aut minuat, aut depereat, virtute irascibili omne nociuum, vt potest, diligentius abigit: quia verò in vtroque modo excessus committi potest, virtute rationabili inquirat, & diiudicat, ne aut bonum improportionatū constriingat, aut in propellendo malo, vel negligenter agat, vel nimium laborem fru-

stra insumat. quia verò, cum sensibili deuotioni tenebrosa nox aridi cordis, & affectus successerit, aut virtus in arduo sita pusillanimitatem incusserit, mirum in modum solet animalis homo conturbari, libros euoluere, consilium importunius vrgere, & nihil non attentare, fortè etiam ad-nescio quam non tepiditatem, quasi auxilijs præsentiam Dei continuantibus, destitutus foret, diffluere: Hinc longè aliter diuinorum amans virtute rationali armatus, sentit cum Propheta psallente: Meditatus sum nocte cum corde meo, & exercitabar, & scopebam spiritum meum. ac si diceret, quando nox, & tenebræ interiores me vndique inuaserunt, & aridum, ac diuino gustu alienum me fecerunt; non idè otio detentus fui, aut aliud vtilè non assumpsi; sed dura & molesta fricatione, non per vim concupiscibilem, sed per vim irascibilem mihi ipsi indignans, humilitate, patientia, & resignatione omnes animæ tentationes, cupiditates, ac desideria varia ad instar pulueris absterfi; sciens hanc occupationem non minus Deo gratam, quam mihi vtilem esse. At si omni diligentia adhibita, nihilominus distractio, tentatio, vel ariditas perseuerent: (frequenter enim contingit, vt meditantis propria concupiscentia abstractus, & illectus, & mundana imaginatione à seipso diuisus, vsque adè intumuerit, vt sensibili deuotioni, ne tantillus quidem in interiori locus supersit) tum humili resignatione, & subiectione in di-

uinum

a Gers. Theol. myst. conf. 42. b Psalm. 76.

uinum beneplacitum aliquid vtilius prouidente, sese inclinet, offerendo scilicet Deo bonam voluntatem, & sincerum animum, saltem res pias, diuinas, & virtutes laudantem; ac ita tenaciter Deo adhaerentem, vt quandoquidem Deum non possit habere, etiam aliud aliquid, qualecunque illud extra Deum sit, nec admittere multoque minus possidere velit: Singulariter autem ex corde Deo Opt. Max. faueat totum, quod ipse in vnitatem, & Trinitate, in æternitate, & tempore, intra & extra se possidet, regit & gubernat; inde complacentiam sumens, quod esto ipse miser sit, & indignus, qui Dei præsentia, & solatio fruatur; hoc ipsum tamen nihil Deo noceat, nec ipsius gloriam minuat, iuxta illud Prophetæ: *a* Tu autem Domine in sancto habitas, laus Israël. Laudent te cæli & terra, & omnia quæ in eis sunt. & certè similibus actibus internam erga Deum dilectionem ariditatis & desolationis tempore, hilari animo fouere, magnam spiritualis profectus spem facit. [non enim inuenitur verius signum *b* boni hominis, quam si inter ærumnas fert dulcedinem mentis, ex frequentia sobriæ lætitiæ, & exultationis.] quin imò Deo per amorem summum Bonum quod ipse est, optare, est actus, quo maior non potest cogitari. & hinc sequitur, quod Deum amare sit facillimum, cum amare nihil sit aliud, quam velle alteri bonum eo fine, vt ipsi benè sit; licet ipse volens alteri bonum, non percipiat simul oblectationem sensibilem.

a Psal. 21. *b* Orig. sup. Cant. apud Harph. l. 3. p. 1. c. 6.

Quia verò subinde spiritualis tædij abyssi apertæ videntur, ita, vt in terra deserta & inuia, & inaquosa vagus & profugus aberret ab eo, quem diligit anima eius, absque vilo etiam bonæ voluntatis, aut resignationis gustu egrediatur, & ingrediatur; adhuc tamen in tanta rerum vicissitudine recta intentio superest. Eapropter si in interiori suo penè illaqueatus, simplici, & plana via procedere cupiat; si in tenebris internis cæcutiens lumen appetat, si in multis periculis securus euadere habeat, præ cæteris exercitijs, in omni exteriori, & interiori molestia, ad rectam intentionem procumbat oportet, ac dicar: O Benignissimè Deus, cum omnis inordinationis molestia in me declinauerit, in tantum, vt nec bonam voluntatem, nec actum resignationis corde sincero proferre valeam; ad minus offero tibi hanc mei-ipsius vilitatem, qua saltem adhuc cognosco me indignum, vt quoduis bonum peragam; sit ergò rebellio in voluntate, sit in amore tædij horror, sit ad pietatis, & virtutis studium auersio; habes, quem offero oculum, & notitiam, qua video hæc mala interioritatis meæ; Tu ô pijsime Domine oculum mentis meæ, & rectæ intentionis, qua in hisce omnibus tuum beneplacitum intueor, conforta; vt ille simplex manendo, totum corpus lucidum faciat; hæcque mea afflictio tibi in laudem, & gloriam cedat.

Incipientibus ergò, & proficientibus sincero animo, & fideli exercitio mortifi-

rificationis, diuinas considerationes prosequentibus, omnia perquam facilia euenient. virtute quidem concupiscibili excitata, dilatato corde viam mandatorum Dei percurret; at virtute irascibili, dum tristis, & amara gustatio subeunda fuerit internæ desolationis, actibus resignationis, & maximè actibus contemptus, & odij sui ipsius, omne otium, & torporem animi excutient; benignèque iugum Domini suaue, & onus leue experientur. sicut enim crux quantumcunque magna, & alta fuerit in fundo, & loco suo stans, non ponderat, & paucò labore huc illucq; mouetur, ita Deo se resignantem, & seipsum reprehendentem non contristabit, quicquid acciderit ei; at toto se percipiet, dicetque; Indignatio mea a ipsa auxiliata est mihi: eo quidem facilius, quo *b* [sola ira inter omnes animæ passionis, nullâ aliam passionem contrariam habens,] semper feruenti Mystico ad manum est; vt per amotionem mali Deo adhæreat. Virtute autem rationali per rectam intentionem, [quæ est motus, quo *c* voluntas vult ea, quæ sunt ad finem, & quo intendit finem;] Deo non solum adhærebit; sed etiam per rectam [intentionem, *d* qua dirigitur ad Deum, clamabit ad Deum.] ac etiam quia [intentio *e* mentis propriè est actus voluntatis, secundum quod in ea est vis intellectus ordinantis:] secundum optimam partem scilicet rationalem, sem-

per Deo vnitus erit. quod quidem maximè consolatorium est, toties, quoties non tantum pius animus Dei amicabili præsentia destituitur; sed etiam quoties grauiter varijs concupiscentijs molestatur, aut etiam indicibilem in bonis actibus exercendis, nauseam subire cogitur.

Acquiescas ergò pia anima, si aliud non possis, quam saltem tibi optare bonam voluntatem; nam [desiderium fruum, oratio tua; continuò desiderasti; continuò orasti: & fit desiderium contemplatiua oratio. non enim dicit frustra *g* Apostolus, sine intermissione orantes. nunquid sine intermissione genua flectimus, aut manus leuamus? orare hoc pacto sine intermissione non possumus facere. est alia interior oratio sine intermissione, oratio, quæ est desiderium. Si non vis intermittere orare, noli intermittere desiderare, continuum desiderium tuum, continua vox est. tacebis, si amare desistas, flagrantia charitatis, clamor cordis est. Si semper manet charitas, semper clamas; si semper clamas, semper desideras.] & secundum hæc [amatur *h* bonum non solum, quando habetur, sed etiam quando non habetur. ex amore enim est, quod non habitum desiderio quærat. Et si amor iam habiti perfectior sit, hoc causatur ex hoc, quod bonum habet amatum. Aliud est igitur habere bonum, quod est finis, quam amare quod ante

H habere

a Isai c. 63. *b* S. Thom. 1. 2. quest. 23. art. 3. c. *c* 1. 2. quest. 12. art. 3. *d* ibid. quest. 12. art. 2. ad 1. *e* 2. 2. quest. 180. art. 1. c. *f* S. Augustin. epist. 121. ad Probam c. 9. *g* & in Psal. 37. *h* l. 3. cont. Gent. c. 26.

habere est imperfectum, post habere, perfectum.] atque ita [virtus primæ intentionis quæ est respectu vltimi finis, manet in a quolibet appetitu cuiuscunque rei; etiamsi de vltimo fine actu non cogitur: sicut non oportet, quod qui vadit per viam, in quolibet passu cogitet de via.] & cum ariditas mystica aliud non sit, quam tædium internum, siue molestia animi, ex carentia actualis amoris erga Deum proveniens; satisfacit Tyro spiritualis suo muneri, dum debitis auxilijs, & conatibus sese occupat. Deus Opt. M. namq; non tam sensibilem amorem respicit; quam humilem submissionem ad ea, quæ nobis accidere permiserit. [vnde meo quidem

iudicio b homo verè resignatus, licet alioquin minus extrinsecus agat, minoremque præ se ferat sanctitatem, longè melior est alio quouis ambulante in mirabilibus super se, & magnam quandam præ se ferente sanctitatem, atque circa multas imagines occupato, minus tamen veræ resignationis, & abnegationis adeptus.] sicuti etiam avis leuiter volans in aère, non est melior homine, qui laboriosè ambulat in terra. Et quidem hisce in communi statibus incipientium & proficientium interpositis, cum in illis sæpè hæc practicanda sint; modo ipsos status, & in specie statum aspirationis proficimus.

a 1. 2. q. 1. a. 6. ad 3. b Taul. serm. 2. in ascens. Dom.

SECUNDVS STATUS MYSTICVS EST ASPIRATIONIS.

DECISIO SEXTA.

POST QUAM Animus Mystici à memoria, & affectu cupiditatum sæculi per meditationis studium abductus, & ad diuina humanaq; mysteria deductus fuerit; ita vt ardorem ignis diuini, in sua interioritate continuò succensum persentiscat, relicto meditationis explicito modo; ad aspirationis statum transit; quo ita faciliùs, & magis expedite inueniat, quem diligit anima eius, pro vt in sequentibus dicetur, &

- I. *Quid sit Aspiratio, & quæ eius conditio.*
- II. *Aspirationes vnde sumenda, & quis ordo in eis seruandus sit.*
- III. *Quod aspirationes non nimis multiplicatæ transcant in contemplationem.*
- IV. *Aspirans quare facile distrahatur.*

V. *Quod*